

4.2 เรื่อง แนวทางการปรับปรุงการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษของพนักงานส่วนตำบล

เรื่องเดิม

ก. อบต. ในการประชุมครั้งที่ 2/2546 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2546 ได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษของพนักงานส่วนตำบล

ข้อเท็จจริง

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ศึกษาวิเคราะห์การเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานส่วนตำบลแล้วพบว่า

(1) พนักงานส่วนตำบลโดยส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ใน อบต.ชั้น 5 และชั้น 4 (ปัจจุบันเป็น อบต. ขนาดเล็ก มีจำนวน 6,385 แห่ง คิดเป็นจำนวน 94.71% ของจำนวน อบต. ทั้งหมด 6,742 แห่ง)

ไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ทั้งปี 2 ชั้น และได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือนทั้งปี 1.5 ชั้น เพียง 1 คน เท่านั้นจากจำนวนพนักงานทั้งหมด 3-4 คน

(2) อบต. ชั้น 2 และชั้น 3 ซึ่งในปัจจุบันคือ อบต. ขนาดกลาง มีจำนวน 282 แห่ง (คิดเป็นจำนวน 4.18% ของ อบต. ทั้งหมด 6,742 แห่ง) ได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือนทั้งปี 1.5 ชั้น แห่งละประมาณ 2-4 คน จากจำนวนพนักงานส่วนตำบลในแต่ละ อบต. ประมาณ 7-9 คน

(3) อบต. ชั้น 1 ซึ่งมีจำนวนพนักงานส่วนตำบลได้ไม่เกิน 21 คน (คิดเป็นจำนวน 1.11% ของ อบต. ทั้งหมด) มีโอกาสได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนทั้งปีรวม 2 ชั้นและ 1.5 ชั้นสูงสุดได้ตามตาราง ดังนี้ (รายละเอียดตามเอกสารประกอบ)

ตารางสรุปภาพรวมของการเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานส่วนตำบล

ชั้น (ขนาด)	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	การเลื่อน 2 ชั้น		ได้เลื่อน 1.5 ชั้น (คน)
			โอกาส	จากการสุ่มตัวอย่าง	
5 (เล็ก)	5,541	82.20	×	×	1
4 (เล็ก)	844	12.51	×	×	1
3 (กลาง)	205	3.04	✓	×	1-2
2 (กลาง)	77	1.14	✓	×	2-4
1 (ใหญ่)	75	1.11	✓	✓	4-11

ข้อพิจารณา

เมื่อพิจารณาถึงขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าของพนักงานส่วนตำบลแล้วจะเห็นได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานส่วนตำบลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

จากตารางสรุปภาพรวมของการเลื่อนขั้นเงินเดือนดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าพนักงานส่วนตำบลใน อบต. ขนาดเล็ก (ชั้น 4 และชั้น 5) ไม่มีโอกาสได้เลื่อนขั้นเงินเดือนทั้งปี 2 ชั้น และในอบต. ขนาดกลาง (ชั้น 2 และชั้น 3) มีโอกาสได้รับเลื่อนทั้งปี 2 ชั้น แต่จากการสุ่มตัวอย่างไม่พบว่าพนักงานส่วนตำบลคนใดได้รับเลื่อน 2 ชั้น มีเพียงแต่อบต. ขนาดใหญ่ (ชั้น 1) เท่านั้น ที่มีพนักงานส่วนตำบลได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือน 2 ชั้น

ฝ่ายเลขานุการ ก. อบต. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้พนักงานส่วนตำบลที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น ได้มีโอกาสได้เลื่อนขั้นเงินเดือน 2 ชั้น และในขณะเดียวกันจะต้องมีการรักษาวินัยทางการคลังเกี่ยวกับวงเงินที่ใช้ในการเลื่อนขั้นเงินเดือน เห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ดังนี้

1. การกำหนดโควตาและวงเงินสำหรับการเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานส่วนตำบลให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2544 กล่าวคือ
  - (1) การเลื่อนเงินเดือนในวันที่ 1 เมษายน ให้มีโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ 1 ชั้น ไม่เกินร้อยละ 15 ของจำนวนพนักงานส่วนตำบล ในวันที่ 1 มีนาคม
  - (2) การเลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ 1 ตุลาคม ให้มีวงเงินไม่เกินร้อยละ 6 ของจำนวนอัตราเงินเดือนรวมของพนักงานส่วนตำบลในวันที่ 1 กันยายน โดยให้นำจำนวนเงินที่ใช้เลื่อนเมื่อวันที่ 1 เมษายน มาหักออกก่อน
2. ควรกำหนดเพิ่มเติมว่า เมื่อ อบต. เลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ 1 ตุลาคม ซึ่งเลื่อนภายในวงเงินจนครบหรือไม่เกินร้อยละ 6 ตามข้อ 1(2) แล้ว หากปรากฏว่ามีพนักงานส่วนตำบลที่ได้รับการประเมินแล้วมีผลการปฏิบัติงานดีเด่นนั้น ให้ได้รับการเลื่อนขั้นเพิ่มเติมจนครบ 2 ชั้น แต่ไม่เกินจำนวน 1 คน โดยต้องเสนอให้ ก. อบต. จังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน
3. เห็นควรเสนอหลักเกณฑ์เพิ่มเติมตามข้อ 2 เพื่อขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดไว้ตามข้อ 1

ข้อเสนอ

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

มติที่ประชุม.....

การวิเคราะห์การเลื่อนเงินเดือนของพนักงานส่วนตำบล

1. ก.ท (เดิม) กำหนดให้แบ่ง อบต. ออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

อบต. ชั้น	มีจำนวน (แห่ง)	มีพนักงานส่วนท้องถิ่น ได้ไม่เกิน	คิดเป็นร้อยละของ จำนวน อบต.ทั้งหมด
1	75	21	1.11
2	77	12	1.14
3	205	6	3.04
4	844	4	12.51
5	5,541	3	82.20
	6,742		100.00

2. ขนาด อบต. ก.อบต.ได้แบ่ง อบต. เป็น 3 ขนาด คือ

- (1) อบต. ขนาดใหญ่ จำนวน 75 แห่ง (อบต. ชั้น 1 เดิม)
- (2) อบต. ขนาดกลาง จำนวน 282 แห่ง (อบต. ชั้น 2 ถึง 3 เดิม)
- (3) อบต. ขนาดเล็ก จำนวน 6,358 แห่ง (อบต. ชั้น 4 และชั้น 5

เดิม)

3. การเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีของพนักงานส่วนตำบล

การเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ผ่านมาของพนักงานส่วนตำบลได้กำหนดให้นำมติ
กรม. ที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับกับพนักงานส่วนตำบลทุกครั้ง
ดังนี้

- (1) ปีงบประมาณ 2540 (เป็นการเลื่อนขั้นเงินเดือนครั้งแรกของ อบต.
เนื่องจากมีพนักงานส่วนตำบลครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม 2539) กล่าวคือ
- กำหนดโควตาการเลื่อนกรณีพิเศษ (2 ชั้น) ไม่เกิน 15% และ
กำหนดวงเงินไม่เกิน 6% ของอัตราเงินเดือนรวมของพนักงานส่วนตำบลภายใน อบต.

- (2) ปีงบประมาณ 2541-2543
- กำหนดโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ (2 ชั้น) ไม่เกิน
15% และกำหนดเงินไม่เกิน 5 % ของอัตราเงินเดือนรวมของพนักงานส่วนตำบลรวมกันทั้ง
จังหวัด

- (3) ปีงบประมาณ 2544-ปัจจุบัน

- กำหนดให้มีการเลื่อนขึ้นเงินเดือนปีละ 2 ครั้ง โดยกำหนดโควตาการเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษในวันที่ 1 เมษายน (1 ขั้น) ไม่เกิน 15% และกำหนดวงเงินการเลื่อนขึ้นครั้งที่ 2 ไม่เกิน 6% ของอัตราเงินเดือนรวมของพนักงานส่วนตำบลใน อบต. (โดยนำวงเงินที่เลื่อนในครั้งแรกมาหักออกก่อน)